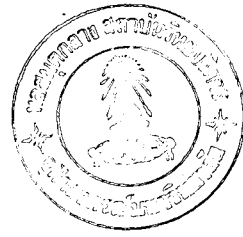

บทที่ 2
วิธีดำเนินการ

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ศึกษา เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2526 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการศึกษาประชากรเป้าหมาย ดังนี้

1. สํารวจรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีใช้โรงเรียนในโครงการมัธยมศึกษาแบบ ประสข (คมส.) มาแต่เดิม จากฝ่ายจัดตั้ง กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. แบ่งโรงเรียนตามขนาด โดยถือเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดังนี้
โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนมากที่สุด 499 คน ไม่เกิน 12 ห้องเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนระหว่าง 500-1,499 คน ไม่เกิน 36 ห้องเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนระหว่าง 1,500-2,499 คน ไม่เกิน 60 ห้องเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป มีห้องเรียนตั้งแต่ 60 ห้องเรียนขึ้นไป

ในการวิจัยครั้งนี้ตัดโรงเรียนขนาดเล็กออก เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนไม่ถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงมีจำนวนโรงเรียนขนาดกลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ ที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง	14 โรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่	45 โรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	30 โรงเรียน

3. จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนใน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 73,296 คน (สถิติปีการศึกษา 2526 ฝ่าย สถิติวิเคราะห์และวิจัย กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ)

กลุ่มตัวอย่าง

โดยทั่วไปเกณฑ์การเลือกขนาดตัวอย่างขั้นต่ำ โดยวิธีประมาณจากจำนวนประชากร ที่มีขนาดตั้งแต่ 10,000 หน่วยขึ้นไป คือร้อยละ 1 ของจำนวนประชากร (ศักดิ์ ผาสุชนิรันดร์ 2510 : 75 อ้างถึงใน สุขธรรม พันธุ์วิสาส, ชัยวัฒน์ ปัญจงษ์ 2522 : 99-100) ดังนั้นขนาด ของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้จึง เป็น 733 คน

สรุปขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังนี้

1. สุ่มโรงเรียน จากกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ กลุ่มละ 3 โรงเรียน
2. แต่ละโรงเรียน สุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน ได้จำนวนนักเรียน 709 คน

เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้น้อยกว่าที่ต้องการ จึง สุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ เพิ่มอีกกลุ่มโรงเรียนละ 1 โรงเรียน จำนวนโรงเรียนที่ใช้สุ่มกลุ่มตัวอย่างจึง เป็น 11 โรงเรียน ได้จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 873 คน มีรายละเอียดดังปรากฏ ตามตารางที่ 5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดกลุ่มโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน		รวม
		ม. 3	ม. 6	
ขนาดกลาง	อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย	23	35	58
	บางมดวิทยา	42	44	86
	วัดดาวคณอง	43	43	86
ขนาดใหญ่	จันทร์ประดิษฐาราม	45	41	86
	วัดประสาธ	40	32	72
	พุทธจักรวิทยาคม	42	17	69
	กุนนทีรุทธารามวิทยา	45	32	77
ขนาดใหญ่พิเศษ	สตรีอัสสรสวรรค์	44	43	87
	ทวีธาภิเษก	51	31	82
	พระไวยนงพิทยาลัย	42	51	93
	สตรีวิทยา 2	46	41	87
	รวม	463	410	873

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ "แบบสำรวจทัศนคติ การคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรมการใช้บริการการศึกษาของอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน" ซึ่งสร้างขึ้นตามขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามมาตรฐานตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซนและฟิชไบน์ (1980) (ดูในภาคผนวก ก) เป็นหลักสำคัญ

ขั้นตอนในการสร้างแบบสำรวจ

1. สำรวจความเชื่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดอย่างอิสระ (ดูในภาคผนวก ข) กับนักเรียนโรงเรียนสายปัญญา วิทยาลัย เทพศิรินทร์ และโรงเรียนวัดธาตุทอง ระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนที่สำรวจทั้งหมด 253 คน ระหว่างวันที่ 20 พ.ค.2526 - 3 มิ.ย.2526

ประเด็นที่ศึกษาในขั้นนี้ เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ

- ก) ความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้บริการการศึกษา
- ข) ความเชื่อของนักเรียนต่อกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ใกล้ชิดนักเรียนที่นักเรียนคิดว่ากลุ่มบุคคลเหล่านั้นสนับสนุน หรือคัดค้านการใช้บริการการศึกษา
- ค) ค่าแสดงความรู้สึกที่มีต่อการใช้บริการการศึกษา

นอกจากนี้ยังได้สำรวจความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บริการการศึกษาของนักเรียนจากการให้นิยามการใช้บริการการศึกษาของนักเรียน

สรุปผลการตอบแบบสอบถามได้ดังนี้

- ก) ความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้บริการการศึกษา

จากการแจกแจงความถี่ ความเชื่อของนักเรียน เกี่ยวกับผลกระทบของการศึกษาทั้ง 253 คน ได้เป็นความเชื่อที่เด่นชัด (Salient belief) ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 6 จำนวน 23 ข้อความเชื่อจากจำนวนข้อความเชื่อทั้งหมดที่นักเรียนระบุไว้ 56 ข้อความเชื่อ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค)

ตารางที่ 6 แสดงความเชื่อที่เด่นชัดเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้บริการการปรึกษา เรียงตามลำดับ
จำนวนความถี่

อันดับที่	การใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน เป็นผลให้	จำนวนความถี่
1.	สบายใจ	73
2.	ทราบข้อมูล เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	70
3.	เสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนให้ดีขึ้น	68
4.	รู้แนวทางแก้ปัญหา	58
5.	รู้สึกว่า มีผู้เห็นใจ เข้าใจ และสามารถระบายความรู้สึกได้	52
6.	สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้	49
7.	ได้ทำความเข้าใจ เรื่องต่าง ๆ	46
8.	ได้ความรู้	37
9.	ได้ข้อคิดเห็น ทำให้รู้จักคิด มองโลกตามความเป็นจริงมากขึ้น	37
10.	เชื่อมั่นตนเอง	33
11.	ชีวิตมีความหวัง	32
12.	ตัดสินใจได้	29
13.	ปรับตัว เข้ากับผู้อื่น ได้	29
14.	รู้จักตนเองดีขึ้น	25
15.	ได้รับความช่วยเหลือ	23
16.	สุขภาพจิตดีขึ้น	18
17.	มีความกล้ามากขึ้น	16
18.	ปรับตัว ได้ทันกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	15
19.	ได้ปรับปรุงตนเอง	14
20.	มีความสุข	13
21.	มีความรับผิดชอบมากขึ้น	12
22.	ลดความกังวล	11
23.	วาง เป้าหมายชีวิตได้	10
	รวม	770
	ความเชื่ออื่น ๆ ที่มีความถี่ต่ำกว่า 10 มี จำนวน	88
	รวม	858

ข) ความเชื่อของนักเรียนต่อกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ใกล้ชิดนักเรียน ที่นักเรียนคิดว่าบุคคลเหล่านั้นสนับสนุนหรือคัดค้านการใช้บริการการศึกษา (Normative belief) นำมาแจกแจงความถี่ ได้ผลดังปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงความเชื่อของนักเรียนต่อกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ใกล้ชิดนักเรียน ที่นักเรียนคิดว่าบุคคลนั้นสนับสนุน หรือคัดค้านการใช้บริการการศึกษา โดยเรียงตามลำดับจำนวนความถี่

อันดับที่	กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ใกล้ชิดนักเรียน	จำนวนความถี่
1.	เพื่อน	222
2.	อาจารย์ประจำวิชา	120
3.	อาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ประจำชั้น	83
4.	แม่	78
5.	พ่อ	75
6.	อาจารย์แนะแนว	72
7.	พี่	69
8.	ญาติ	58
9.	ผู้อำนวยการโรงเรียน	54
10.	ผู้ปกครอง	34
11.	เพื่อนสนิท	25
12.	อาจารย์ฝ่ายปกครอง	18
13.	บุคคลภายนอก	6
14.	รุ่นพี่	4

ค) คำแสดงความรู้สึกที่มีต่อการให้บริการการปรึกษา จากการแจกแจงความถี่ของคำแสดงความรู้สึก ที่นักเรียนระบุถึงในการให้บริการการปรึกษา ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงค่าต่าง ๆ ที่แสดงถึงความรู้สึกที่มีต่อการให้บริการการปรึกษา โดยเรียงตามลำดับความถี่

อันดับที่	คำแสดงความรู้สึก	จำนวนความถี่
1	ดี	165
2.	เป็นประโยชน์	74
3.	พอใจ	29
4.	น่าไว้วางใจ	7
5.	ชอบ	7
6.	สมหวัง	5

2. การพิจารณาคัดเลือก "ข้อความ" และ "คำ" ที่จะนำไปใช้สร้างข้อกระทงในแบบสำรวจ

ก) ความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบของการให้บริการการปรึกษา สุ่มได้ 56 ข้อความเชื่อ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค) พิจารณาคัดเลือกข้อความเชื่อที่มีความถี่สูง ข้อความแรก ๆ ของการจัดอันดับ และใช้เกณฑ์การคำนวณความถี่ 75 % ของความถี่ทั้งหมด (Ajzen and Fishbein 1980 : 72) ในการคัดจำนวนข้อความอันดับแรก ๆ ปรากฏว่าได้ข้อความเชื่อทั้งหมด 15 ข้อความ

แต่เมื่อพิจารณาสาระของข้อความเชื่ออื่น ๆ ที่เหลือ เห็นว่ามีข้อความเชื่อที่น่าสนใจต่อการให้บริการการปรึกษาอีก จึงได้คัดข้อความเชื่อที่เหลือถัดไปเพิ่มไว้ 7 ข้อความ คือข้อความอันดับที่ 15 ถึง 23 ดังนั้นจำนวนข้อความเชื่อที่จะนำไปสร้างแบบสำรวจฉบับทดลองใช้ จึงเป็น 23 ข้อความ (ดูตารางที่ 6)

ข) ความเชื่อของนักเรียนต่อกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่นักเรียนคิดว่าบุคคลเหล่านั้นสนับสนุนหรือคัดค้านการใช้บริการการปรึกษา ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้จัดว่าเป็นกลุ่มบุคคลอ้างอิง (Reference groups) และพิจารณาว่ากลุ่มบุคคลที่นักเรียนอ้างอิงบ่อย ๆ มีความถี่สูงมาก ๆ คัดเลือกไว้เป็นกลุ่มบุคคลอ้างอิงที่เด่นชัด (Salient referents) (Ajzen and Fishbein 1980 : 75-76) ในที่นี้เลือกไว้ได้ 12 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 ถึงกลุ่มที่ 12 (ดูตารางที่ 7)

ค) นำค่าแสดงความรู้สึกที่นักเรียนระบุไว้ทั้งหมด มาหาค่าที่มีความหมายตรงกันข้าม เพื่อนำไปสร้างมาตรวัดทัศนคติโดยตรง ตามแบบมาตรจำแนกความหมาย (Semantic Differential Scale) ของ ออสกู๊ดและคณะ (Osgood, et al. 1957) ได้คู่ค่าที่มีความหมายตรงกันข้ามดังนี้

ดี - เลว

เป็นประโยชน์ - เป็นโทษ

พอใจ - ไม่พอใจ

น่าไว้วางใจ - ไม่น่าไว้วางใจ

ชอบ - เกลียด

สมหวัง - ผิดหวัง

ง) นำผลการคัดเลือกทั้ง 3 กรณีข้างต้น เสนอผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อวรรณไพฑูริย์ ตรวจสอบพิจารณา

3. นำข้อมูลจากการสำรวจขั้นต้น มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะแบบสำรวจทัศนคติ การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง เสด็จนา-เชิงพฤติกรรมในการใช้

บริการการปรึกษา และพฤติกรรมการใช้บริการการปรึกษานับทดลองใช้

แบบสำรวจ มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน คือ เพศ ชั้น ประสบการณ์ การใช้บริการ การปรึกษา และจำนวนครั้งในการใช้บริการการปรึกษา

ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 6 ภาค ได้แก่

ภาคที่ 1 วัดเจตนาเชิงพฤติกรรมในการใช้บริการการศึกษาโดยตรง

(Behavioral Intention : I) 1 ข้อ

ฉันมีเจตนาใช้บริการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
3 2 1 0 -1 -2 -3

ภาคที่ 2 วัดทัศนคติต่อการใช้บริการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวใน

โรงเรียนโดยตรง (Attitude toward a behavior : A_B) ด้วยมาตรจำแนกความหมาย

6 ข้อ

ตัวอย่าง

การใช้บริการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
3 2 1 0 -1 -2 -3

ภาคที่ 3 วัดการประเมินผลกรรม (Outcomes evaluative : e_i) ที่

เกิดจากการใช้บริการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน 23 ข้อ

ตัวอย่าง

ความสบายใจ เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
3 2 1 0 -1 -2 -3

✓ ภาคที่ 4 วัดความเชื่อ (Belief : b_i) ที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของ
ผลกระทบที่เกิดจากการใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน 23 ข้อ

ตัวอย่าง

การใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียนทำให้ฉันสบายใจ

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
3 2 1 0 -1 -2 -3

ภาคที่ 5 วัดความเชื่อของนักเรียนที่มีต่อความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลใกล้ชิด
แม่ เป็น

1) กลุ่มบุคคลใกล้ชิดโดยพิจารณาทั่ว ๆ ไป (Subjective Norm :
SN) 1 ข้อ

บุคคลส่วนมากที่มีความสำคัญต่อฉัน คิดว่าฉันควรใช้บริการการปรึกษา
กับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
3 2 1 0 -1 -2 -3

2) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative Belief : b_i)
12 ข้อ

ตัวอย่าง

เพื่อนคิดว่าฉันควรใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
3 2 1 0 -1 -2 -3

ภาคที่ 6 วัดแรงจูงใจที่จะทำตามกลุ่มอ้างอิงที่เฉพาะเจาะจง (Motivation to comply : Mc_i)

ตัวอย่าง

โดยทั่วไปฉันยินดีทำตามที่เพื่อนคิดว่าฉันควรทำ

มั่นใจมากที่สุด _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ มั่นใจน้อยที่สุด

7 6 5 4 3 2 1

การตรวจให้คะแนน

ให้คะแนนตามตัวเลขที่กำกับไว้ได้ เส้นของแต่ละช่องว่าง ตัวเลขแต่ละตัว มีความหมายดังนี้

- +3 หมายความว่า ดีมากที่สุด หรือ เป็นไปได้มากที่สุด
- +2 หมายความว่า ดีมาก หรือ เป็นไปได้มาก
- +1 หมายความว่า ดี หรือ เป็นไปได้
- 0 หมายความว่า ไม่ดีไม่เลว หรือ อาจจะ เป็นไปได้หรืออาจจะ เป็นไปไม่ได้
- 1 หมายความว่า เลว หรือ เป็นไปไม่ได้
- 2 หมายความว่า เลวมาก หรือ เป็นไปไม่ได้เลย
- 3 หมายความว่า เลวมากที่สุดหรือ เป็นไปไม่ได้มากที่สุด

และตั้งแต่ 7 ถึง 1 มีความหมายตั้งแต่มั่นใจมากที่สุด จนถึงมั่นใจน้อยที่สุดตามลำดับ

ประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ทดลองใช้แบบสำรวจกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนนทรีวิทยา จำนวน 128 คน เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2526 และนำข้อมูลมาศึกษาประสิทธิภาพยังแบบสำรวจ ได้ผลดังนี้

การวิเคราะห์ข้อกระทง (Item analysis)

เพื่อให้แบบสำรวจประกอบด้วยข้อกระทงที่สามารถจำแนกนักเรียนที่มีทัศนคติแตกต่างกัน และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แยกต่างกันได้

นำแบบสำรวจฉบับที่ได้ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และเรียงคะแนนตัวแปรต่าง ๆ จากสูงไปต่ำ อันได้แก่ คะแนนทัศนคติที่มีต่อการใช้บริการการปรึกษาโดยตรง (A_B) ทัศนคติต่อการใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวทางอ้อม ($b_i e_i$) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่วัดทางอ้อม ($NB_i MC_i$) หลังจากนั้นจึงแบ่งเป็นกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยเทคนิค 25 % และทดสอบความแตกต่างของแต่ละตัวแปร ด้วยค่าที (t-test) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เอส ที เอส เอส (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS) (Nie, et al. 1975) ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 9, 10, 11

ตารางที่ 9 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติที่มีต่อการใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน โดยทางตรง (A_B) ระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ ด้วยค่าที (t-test)

A_B	N	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1	32	2.53	0.62	0.31	0.97	10.93**
2	32	2.59	0.56	0.94	0.88	9.00**
3	32	2.41	0.62	0.34	0.70	12.52**
4	32	2.72	0.52	0.50	0.72	14.13**
5	32	2.44	0.56	0.44	0.67	12.93**
6	32	2.13	0.71	-0.03	0.86	10.95**

** P < .01

ตารางที่ 10 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติต่อการให้บริการการปรึกษา
 อาจารย์แนะแนวทางอ้อม ($b_{i e_i}$) ระหว่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยค่าที (t-test)

$b_{i e_i}$	N	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1	32	5.84	2.53	-0.32	2.94	8.97**
2	32	6.03	2.73	1.69	2.97	6.09**
3	32	5.31	2.85	0.53	2.03	7.74**
4	32	4.78	2.56	0.84	2.19	6.61**
5	32	4.34	2.98	-0.22	3.84	5.31**
6	32	3.43	2.31	-0.06	2.03	6.43**
7	32	4.53	2.53	0.25	2.50	6.81**
8	32	5.22	2.80	1.06	3.24	5.49**
9	32	5.13	2.83	1.38	2.39	5.73**
10	32	4.97	2.32	0.22	1.41	9.90**
11	32	4.72	2.53	0.16	1.76	8.37**
12	32	4.34	2.50	0.03	1.47	8.42**
13	32	4.69	3.11	-0.16	2.05	7.36**
14	32	5.38	2.31	-0.16	1.90	10.45**
15	32	3.47	2.82	-0.34	1.56	6.70**
16	32	4.91	3.20	-1.31	2.81	8.27**
17	32	4.59	2.73	-0.16	1.73	8.31**
18	32	3.91	3.16	0.03	1.93	5.93**
19	32	4.16	2.57	-0.22	1.85	7.83**
20	32	4.19	3.22	-0.28	2.47	6.24**
21	32	4.03	2.25	-0.06	1.34	9.19**
22	32	3.72	3.40	-0.34	1.26	6.34**
23	32	4.5	2.86	-0.63	2.09	8.14**

**
 $P < .01$

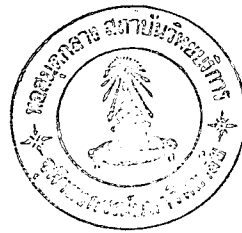
ตารางที่ 11 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่วัดทางอ้อม

[NB₁MC₁] ระหว่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยค่าที่

NB ₁ MC ₁	N	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1	32	9.44	5.10	-3.47	6.59	8.47**
2	32	8.63	6.26	-4.88	5.69	9.03**
3	32	8.19	5.59	-5.56	7.12	8.59**
4	32	9.72	5.32	-7.38	7.80	10.06**
5	32	9.88	6.46	-7.88	6.21	11.21**
6	32	11.72	5.62	-3.06	5.24	10.88**
7	32	9.44	5.14	-6.28	5.43	11.89**
8	32	9.19	4.99	-5.44	5.47	11.18**
9	32	9.97	6.08	-5.00	6.74	9.33**
10	32	10.22	6.44	-6.25	6.67	10.04**
12	32	11.88	6.07	-6.28	6.31	11.74**

** P < .01

จากผลการวิเคราะห์ข้อกระทงโดยพิจารณาตามตัวแปรที่ศึกษา ปรากฏว่าข้อกระทงทั้งหมดสามารถจำแนกความแตกต่างของนักเรียนระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงไม่คัดข้อกระทงใดออกจากแบบสำรวจฉบับทดลองใช้

การหาค่าความเที่ยง (Reliability)

ตรวจให้คะแนนแบบสำรวจตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้ และหาค่าความเที่ยงของคำตอบ
ในภาคที่เกี่ยวข้องกับการวัดตัวแปรทัศนคติต่อการให้บริการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน
ทั้งทางตรง (A_B) และทางอ้อม ($b_i e_i$) และการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม ($NB_i Mc_i$)
โดยใช้วิธีวัดความคงที่ภายใน (The Measure of Internal Consistency) ด้วยค่า
สัมประสิทธิ์อัลฟา (α) จากโปรแกรมสำเร็จรูปเอส พี เอส เอส ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงค่าความเที่ยงของมาตรวัดทัศนคติต่อการให้บริการการศึกษากับอาจารย์
แนะแนวในโรงเรียนทั้งทางตรง (A_B) และทางอ้อม ($b_i e_i$) และการ
คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง [$NB_i Mc_i$]

ตัวแปร	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยง (อัลฟา)
ทัศนคติต่อการให้บริการการศึกษากับอาจารย์		
แนะแนวในโรงเรียนวัดทางตรง (A_B)	6	0,88
ทัศนคติต่อการให้บริการการศึกษากับอาจารย์		
แนะแนวในโรงเรียนวัดทางอ้อม ($b_i e_i$)	23	0,94
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง [$NB_i Mc_i$]	12	0,95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอจดหมายราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหาร
โรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำจดหมายไปติดต่อกับผู้บริหารด้วยตนเอง และขอ
นัดหมายวัน-เวลา ที่ทางโรงเรียนสะดวกและพร้อมที่จะให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูล ได้ เริ่มดำเนินการเก็บ
ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2526 ถึงวันที่ 24 สิงหาคม 2526

ขั้นตอนในการเก็บข้อมูล

1. แจกแบบสำรวจให้นักเรียนคนละ 1 ชุด (ดูตัวอย่างในภาคผนวก ง)
2. อธิบายวัตถุประสงค์ของการทำแบบสำรวจ และประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ และตั้งใจทำแบบสำรวจ
3. ผู้วิจัยอธิบายความหมายของการใช้บริการการปรึกษา ที่พิมพ์ในหมายเหตุของตอนที่ 1 ในแบบสำรวจ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
4. ผู้วิจัยอ่านคำสั่งและคำชี้แจงในการตอบแบบสำรวจให้นักเรียนฟัง โดยให้นักเรียนอ่านตามไปด้วย และเน้นกับนักเรียนว่า การตอบแบบสำรวจนี้ไม่ต้องเขียนชื่อ ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด จึงขอให้นักเรียนพิจารณาความเชื่อ ความรู้สึกของตนเองก่อนตอบและตอบตรงตามความเป็นจริง
5. ก่อนลงมือทำแบบสำรวจ เปิดโอกาสให้นักเรียนถามในกรณีที่ไม่เข้าใจ เมื่อเข้าใจแล้วจึงให้ลงมือทำ ซึ่งใช้เวลาในการตอบประมาณ 40 นาที

การเตรียมข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสำรวจที่ได้รับคืน หากพบว่าชุดใดมีคำตอบไม่ครบทั้งหมด ก็คัดแบบสำรวจชุดนั้นออก ผลปรากฏว่าได้แบบสำรวจที่สมบูรณ์จำนวน 760 ชุด
2. นำแบบสำรวจแต่ละชุดมาลงรหัสในช่องที่เตรียมไว้ในแบบสำรวจ และเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจจะเกิดจากการเจาะข้อมูล การลงรหัสในภาคที่ 1 ถึงภาคที่ 5 ของตอนที่ 2 ในแบบสำรวจ จึงลงรหัสเป็น 1 ถึง 7 แทน -3 ถึง +3
3. บันทึกข้อมูลลงบน เทปสำหรับวิเคราะห์ด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส และวิเคราะห์ค่าต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แปลงคะแนนจาก 1 ถึง 7 ของรหัสในภาคที่ 1 ถึง 5 เป็น -3 ถึง 3 ด้วยบัตรคำสั่ง Recode
2. คำนวณหาคะแนนทัศนคติต่อการใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน โดยการวัดทางตรง (A_B) ด้วยมาตรจำแนกความหมาย เป็นรายบุคคล

3. คำนวณหาคะแนนทัศนคติต่อการใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน โดยการวัดทางอ้อม ($\sum_{i=1}^n b_i e_i$) เป็นรายบุคคล จากสมการ

$$A_B = f \left[\sum_{i=1}^n b_i e_i \right]$$

4. คำนวณหาคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง โดยการวัดทางตรง (SN) เป็นรายบุคคล
5. คำนวณหาคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง โดยการวัดทางอ้อม ($\sum_{i=1}^m NB_i MC_i$) เป็นรายบุคคล จากสมการ

$$SN = f \left[\sum_{i=1}^m NB_i MC_i \right]$$

6. คำนวณค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง

ก) คะแนนทัศนคติต่อการใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียนทางตรง (A_B) และทางอ้อม ($\sum_{i=1}^n b_i e_i$) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ข) คะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง โดยการวัดทางตรง (SN) และทางอ้อม ($\sum_{i=1}^m NB_i MC_i$) ด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ค) เจตนาเชิงพฤติกรรมในการใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน (I) กับพฤติกรรมการใช้บริการการปรึกษา (B) 3 กรณี คือ

1) เจตนาเชิงพฤติกรรมกับพฤติกรรมเคย-ไม่เคย เฉพาะกรณีนี้ ใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล

2) เจตนาเชิงพฤติกรรมกับพฤติกรรมในปีการศึกษา 2525

3) เจตนาเชิงพฤติกรรมกับพฤติกรรมในปีการศึกษา 2526 (ช่วงเดือน พ.ค. - ก.ค. 2526)

7. คำนวณค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ โดยมีเจตนาเชิงพฤติกรรม (I) เป็นตัวแปรเกณฑ์ และทัศนคติต่อการให้บริการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน (A_B) กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (SN) เป็นตัวแปรทำนาย

8. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัธยฐานเลขคณิต ของความหนักแน่นของความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรม (b_i) การประเมินผลกรรม (e_i) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i) และแรงจูงใจที่จะคล้อยตาม (MC_i) ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาเชิงพฤติกรรมกับกลุ่มที่ไม่มีเจตนาเชิงพฤติกรรมในการให้บริการการปรึกษา และระหว่างกลุ่มที่เคยใช้บริการกับไม่เคยใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย